

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 5 se sídlem Praha 2, Lagerova 7 rozhodl samosoudkyně JUDr. Hanou ve věci péče soudu o nezletilého [redacted] zastoupeného Úřadem pro mezinárodně-právní ochranu dětí Brno jako opatrovníkem, syna [redacted] [redacted], zastoupené Mgr. Robertem Plickou, advokátem se sídlem: AK Praha 1, Národní 58/32 a [redacted] zastoupeného JUDr. Filipem Svobodou, advokátem se sídlem AK Praha 5, U Demartinky 152/1 o změnu výchovy a neshodu rodičů

t a k t o :

- I. Nezletilý [redacted] se svěřuje do péče otce.
- II. Matka je povinna přispívat na výživu nezletilého [redacted] částkou 4.000,- Kč měsíčně splatnou vždy do každého 20. dne v měsíci předem k rukám otce počínaje 1. 4. 2017.
- III. Nedoplatek na výživném za dobu od 1. 4. 2017 do 31. 10. 2017 pro nezletilého [redacted] ve výši 28.000,- Kč je matka povinna uhradit do 31. 3. 2018 k rukám otce.
- IV. Tím se mění úprava výchovy a výživy nezletilého [redacted] provedena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 č.j. 50 Nc 102/2012-16 ze dne 23. 8. 2012.
- V. Návrh matky na udělení souhlasu za otce se změnou místa pobytu nezletilého [redacted] do Španělska, se zamítá.
- VI. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Otec podal dne 29. 12. 2016 návrh na změnu výchovy u nezletilého, který odůvodnil tím, že poměry nezletilého byly naposledy upraveny rozsudkem zdejšího soudu, kdy byla schválena dohoda rodičů, na základě které byl nezletilý svěřen do péče matky. Otec se zavázal přispívat na výživu nezletilého částkou 5 000 Kč měsíčně. V srpnu 2015 se matka i s nezletilým synem odstěhovala do Španělska, a to bez souhlasu otce. Matka se nakonec zpět do České republiky musela vrátit až na základě rozhodnutí soudu ve Španělsku v rámci návratového řízení. Otec nesouhlasí s tím, aby matka s nezletilým i nadále bydlela ve Španělsku, trval na tom, aby nezletilý byl svěřen do jeho péče, došlo tak tedy ke změně výchovy u nezletilého. Otec před 3 lety uzavřel manželství a současná manželka otce v péči o nezletilého plně podporuje.

Matka s návrhem otce nesouhlasila, navrhovala, aby nezletilý byl ponechán v její péči, argumentovala tím, že otec není schopen zajistit řádně péči o nezletilého, jelikož často pobývá mimo domov, ale i Českou republiku z důvodu pracovních cest, a považuje za zcela nesmyslné, aby když je nezletilý svěřen do její péče, byl od ní odloučen a prakticky nuceně přemístěn ze Španělska zpět do České republiky. Nezletilý se plně integroval v dětských kolektivech ve španělské škole, sportovním klubu, dostávalo se mu veškeré péče a stability, kterou pro svůj řádný vývoj potřebuje. Jeho styk s otcem byl velmi široký a v souladu se školním programem. Otec, i když má syna u sebe velice často, ponechává nezletilého v péči jiných osob.

Matka podala dne 11. 1. 2017 návrh na udělení souhlasu za otce nezletilého se změnou místa pobytu nezletilého [redacted] do Španělska s odůvodněním, že otec vzhledem k tomu, že odmítá tento souhlas udělit, přičemž matka je přesvědčena, že takovéto jednání otce je v rozporu se zájmy nezletilého.

Otec nesouhlasil s návrhem matky s odůvodněním, že vůbec nesouhlasí s tím, aby nezletilý odecestoval do Španělska za matkou, která tam hodlá bydlet již natrvalo, jak sama tvrdí.

Kolizní opatrovník navrhoval, aby byl nezletilý svěřen do péče otce, výživné navrhoval ve výši 3 500 Kč měsíčně a pokud jde o návrh matky na udělení souhlasu za otce nezletilého s vycestováním do Španělska, navrhoval, aby tento návrh byl zamítnut. Svůj postoj kolizní opatrovník odůvodnil tím, že je v zájmu nezletilého, aby zůstal v České republice. [redacted] se narodil a vyrůstal v České republice, a to až do ukončení předškolního vzdělávání. I po rozchodu rodičů se na péči o dítě podíleli vždy oba rodiče. Svět [redacted] se rapidně změnil v srpnu 2015, kdy matka i s nezletilým odjela do Španělska, dle tvrzení otce údajně jen na dovolenou a následně za dva týdny otcí sdělila, že zkusí v zahraničí žít na dva měsíce, a [redacted] zapsala ke školní docházce ve Španělsku. Matka toto své rozhodnutí s otcem ale nekonzultovala, navíc není vůbec známo, zda matka o takovémto závažném rozhodnutí a změně v životě nezletilého o tomto informovala i samotného nezletilého. Oběma rodičům během řízení o navrácení nezletilého, které probíhalo ve Španělsku, byla nabízena mediace, tu otec zpočátku odmítal, teprve když matka podala odvolání do rozhodnutí o navrácení, s mediací souhlasil. Mediace ovšem nepřinesla žádné výsledky. Oba rodiče se uchýlovali k tomu, aby věc byla vyřešena soudní cestou. Opakovaně probíhaly pohovory s nezletilým, a to jednak na Úřadu pro mezinárodně-právní ochranu dětí, ale i přímo u soudu.

██████ se opakovaně zmiňoval o tom, že chce zůstat v České republice. Při prvním pohovoru, který proběhl začátkem dubna 2017, uvedl, že se bojí sám létat letadlem, a dále uvedl, že by chtěl trávit stejný čas u matky i u otce. Vyslovil přání, aby matka zůstala v Praze, aby ██████ nemusel cestovat, kdyby to nešlo, zůstal by v Praze on a za mámou by jezdil na prázdniny, nebo ona by jezdila za ním do České republiky. Opatrovník se v průběhu posledních měsíců snažil rodiče vést k dohodě, kromě mediace nabízel a nakonec se uskutečnily i tři facilitované rozhovory s rodiči, kdy se podařilo dosáhnout alespoň částečné dohody ohledně letních prázdnin. Opatrovník však není přesvědčen o tom, že jsou rodiče schopni se domluvit, a do budoucna efektivně komunikovat v zájmu dítěte, a z těchto důvodů je třeba, aby byly poměry nezletilého upraveny soudním rozhodnutím, které budou rodiče respektovat. Oba rodiče mají pro péči o dítě vhodné podmínky, nicméně je třeba úpravu poměrů navrhnout tak, aby zajišťovala stabilní prostředí pro dítě. Při veškerém vědomí toho, že ██████ je doposud pravomocně rozsudkem svěřen do péče matky, přičemž proti její péči nemá žádné výhrady, je ale také přesvědčen, že i otec se chce a to již dlouhodobě podílet na výchově nezletilého a chce o ██████ pečovat. S ohledem na pobyt matky ve Španělsku, kdy je zřejmé, že matka se do České republiky nevrátí, je třeba zabezpečit zázemí a stabilitu pro nezletilého v jedné zemi, kterou ██████ zná, a ve které je situován jeho svět. Sám ██████ se opakovaně vyjadřoval a to i za přítomnosti psychologa tak, že chce zůstat v České republice, kde na život v České republice je zvyklý. Není přípustné a v zájmu nezletilého, aby se nezletilému stále měnilo prostředí, a proto případná střídavá péče mezi Španělskem a Českou republikou nepřichází v úvahu. Současně opatrovník neshledal důvody, proč svěřit dítě do Španělska, pokud tam ██████ žít nechce a pokud má a vždy měl vytvořeno zázemí především v České republice. Názor nezletilého opatrovník považuje za stabilní a neměnný a nedomnívá se jakkoliv, že by byl ██████ k vyslovení tohoto svého názoru a přání manipulován ze strany rodičů. Pokud matka argumentuje tím, že otec není schopen s ohledem na své pracovní vytížení zajistit péči o nezletilého dostatečně a řádně, opatrovník má za to, že pokud dítě po dobu nepřítomnosti otce není ohroženo a je péče o něj zajištěna a ██████ ji přijímá, nepovažuje toto za důvod, proč by nezletilý nemohl být svěřen do péče otce. Opatrovníkovi je jasné, že matka jako primární pečovatelka o nezletilého až do dubna 2017, kdy musel být do České republiky vrácen nezletilý ██████, má k péči otce výhrady, ty ale vyplývají ze samotného odlišného výchovného stylu, a proto je opatrovník považuje za marginální.

V projednávané věci vzal soud za prokázané, že v poslední úpravě poměrů nezletilého došlo rozsudkem zdejšího soudu č.j. 50 Ne 102/2012-16 ze dne 23. 8. 2012, tehdy byla mezi rodiči uzavřena dohoda, na základě které byl nezletilý svěřen do péče matky, otec se zavázal přispívat na výživu nezletilého částkou 5 000 Kč měsíčně. Soud vycházel ze zjištění, že oba rodiče měli jednu vyživovací povinnost. Matka podnikala jako právnická osoba, kde byla majitelkou společnosti zabývající se výukou tance, provozovala mateřskou školu, její průměrný čistý měsíční příjem činil 13 000 Kč. Otec podnikal na živnostenský list v oboru tanec, reklama, herectví s průměrným čistým měsíčním příjmem 40 000 Kč. Nezletilý chodil do mateřské školy, kterou provozovala matka. Se synem se otec vídal, rodiče byli schopni se na tomto dohodnout, dárky otec synovi kupoval, vždy ochotně přispíval i nad rámec běžného výživného na větší odůvodněné potřeby nezletilého. Je evidentní, že v době, kdy bylo naposledy rozhodováno o úpravě poměrů, vztahy mezi rodiči byly na běžné, normální úrovni, ani jeden z rodičů se nezmiňoval o nějakých problémech mezi nimi či o nějakých problémech při péči o nezletilého ze strany některého z rodičů.

Matka je rozvedená, mám jednu vyživovací povinnost. Otec se se synem vídal jednou za čtrnáct dnů tak, že si syna převzal v pátek po školce, předával ho v pondělí ráno do školky. Oba rodiče byly schopni se vždy domluvit i pokud jde o hlavní školní prázdniny, Vánoce a

Režim dne nezletilého [REDAKCE] ve Španělsku byl takový, že ráno vstával mezi 7:30 až 7:45, v 8:30 ho matka vezla do školy, tu měl do 14:00. Pak šel na oběd, kde má bezlaktózovou dietu. V místě bydliště, kde matka nyní bydlí ve Španělsku je hodně dětských hřišť, takže může být i na hřišti. Spát chodí ve 21:00. Po škole chodí také na různé aktivity, má šachy, gymnastiku, hip-hop, učil se hrát na kytaru. O víkendech chodí ven, na výlety na kolo apod. Když nezletilý byl v péči otce, matku se snažila s [REDAKCE] alespoň kontaktovat přes různé aplikace, nebylo to ovšem často možné, protože [REDAKCE] byl buď s otcem někde venku, matka z toho byla ovšem značně frustrovaná, i když si nemyslí, že by to otec dělal úmyslně, pak se obrátila na kolizního opatrovníka a bylo dosaženo dohody, že matka mohla být s nezletilým [REDAKCE] v kontaktu přes aplikaci WhatsApp v 18:00 hodin. Měla velký problém smířit se s tím, že se najednou ocitla v pozici rodiče, který může pouze pozorovat, co se děje kolem [REDAKCE], nemá na dění kolem něho vlastně přímý vliv. Když byl [REDAKCE] ve Španělsku, matka ho většinou ukládala ke spánku, pokud měla zrovna práci, učinila to za ni kamarádka, která [REDAKCE] hlídala. Nikdy se nestalo, že by byl [REDAKCE] doma sám bez dozoru dospělé osoby. Taneční kurzy má matka od 21:00 nebo od 22:00 hodin do 23:00 nebo do 23:30 hodin. Lítní kurzy má matka v úterý a ve středu a také ve čtvrtek. V současné době matka nepředpokládá, že by se vrátila ze Španělska zpět do České republiky, kde by žila opět natrvalo. Veškeré rozhodnutí o tom odejít z České republiky, žít někde jinde bylo z toho důvodu, že se zde necítila dobře. Nyní, když je ve Španělsku, se cítí uvolněněji. Matka občas pracuje i o víkendech, ale jde o práci, kterou nemusí přijmout, občas pracuje i dopoledne, ale to jsou většinou nárazové kurzy, třeba na pláži, může vzít [REDAKCE] s sebou, takže [REDAKCE] většinu času skutečně tráví s matkou.

Otec je ženatý, má jednu vyživovací povinnost, bydlí se svou manželkou, která nemá žádnou vyživovací povinnost, se sestrou manželky a nyní i s nezletilým [REDAKCE]. V současné době je u něj dlouhodobě na návštěvě také jeho matka. Všichni bydlí společně v bytě 3+1, výdaje za bydlení činí 15 500 Kč měsíčně. Otec podniká jako právnická osoba, vyučuje tanec prostřednictvím internetu, jednou týdně provozuje také dvouhodinovou výuku tance. Jeho průměrný čistý měsíční příjem činí 25 000 Kč. Otec má základní vzdělání, k tomu 3 roky studia střední školy, tu studoval v Brazílii, nemá ale maturitu. Zdravotní stav otce je zcela v pořádku. Poté, co s matkou nezletilý přestali vést společnou domácnost a bydlet společně, tak hodně jezdil na pracovní cesty, bylo to z toho důvodu, že měl možnost se vidat s [REDAKCE] jenom dvakrát za měsíc na jeden víkend. S matkou si občas vyměnili víkendy, takže měl třeba [REDAKCE] dva víkendy těsně za sebou, pak mohl vycestovat na pracovní cestu třeba na celých čtrnáct dnů. V době, než se matka odstěhovala do Španělska a otec měl jet na dlouhou zahraniční cestu, tak byli s matkou schopni se domluvit tak, že než vycestoval mimo Českou republiku právě na několik měsíců, měl ve své péči [REDAKCE] třeba celé dva měsíce. Není ale schopen upřesnit, kdy se to stalo. Otec byl v červenci 2016 na pracovní cestě na turné v Austrálii asi tři týdny, pak v listopadu 2016 byl opět na delší pracovní cestě. Když bylo rozhodnuto španělským soudem o tom, že syn se má vrátit do České republiky, otec omezil svá turné v naději, že bude mít možnost získat syna do své péče, proto začal výrazně přizpůsobovat této nové skutečnosti, i když to nebylo ještě zcela jisté, své pracovní vytížení. Vzhledem k tomu, že otec je Brazilec, jeho manželka je rovněž Brazilka a matka otce je rovněž Brazilka, je pochopitelné, že neovládá český jazyk nikdo z nich dostatečně. Otec proto najal paní na doučování nezletilého z českého jazyka. Nezletilý [REDAKCE] umí česky, portugalsky a anglicky. Když začal chodit v České republice do školy, věkově mohl již skutečně začít chodit do 2. třídy, ale protože se školou začínal ve Španělsku, musel zůstat opět v 1. třídě. [REDAKCE] chodí na obědy do družiny, má mimoškolní aktivity, a to hip-hop, bojové umění, gymnastiku a k tomu tedy i doučování z českého jazyka. Zdravotní stav nezletilého je uspokojivý, má zjištěnou intoleranci na laktózu, nejsou s tím ovšem spojené zvýšené výdaje. Výživné na nezletilého otec platil vždy pravidelně, nicméně od dubna 2017 matce výživné již

Soud nemohl dodržet lhůtu pro rozhodnutí ve věci podle § 472 odst. 2 zák. o z.ř.s. jelikož řízení v opatrovnických věcech je především vedeno zásadou vyšetřovací. Prokazování bylo poměrně obsáhlé a navíc se musela řešit otázka místní příslušnosti soudu.

Podle § 909 o.z. změní-li se poměry, soud změní rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu. Změna poměrů odůvodňující nové rozhodnutí ve věci musí být závažnějšího rázu, musí být velmi podstatná. Jak již bylo shora uvedeno, bylo o výchovném prostředí nezletilého [REDAKCE] rozhodnuto již jednou, a to dne 23. 8. 2012, kdy byla schválena dohoda rodičů ohledně nezletilého [REDAKCE]. Od doby posledního rozhodnutí ovšem nastala velmi výrazná změna poměrů především tím, že matka se rozhodla přestěhovat a žít do budoucna ve Španělsku a soud I. stupně toto považuje za tak výraznou a podstatnou změnu, kdy tato okolnost naprosto převažuje nad požadavkem stálosti výchovného prostředí nezletilého [REDAKCE]. Nelze skutečně předpokládat, že jen proto, že původním rozsudkem byl [REDAKCE] svěřen do péče matky, je možno bez dalšího vycházet z toho, že tím, že se matka přestěhuje, změní se tedy výchovné prostředí u nezletilého zcela automaticky. Vždy je zapotřebí zvažovat, zda takovýto krok, který učinil dospělý člověk ve vztahu k nezletilému dítěti, je také zcela v souladu se zájmy nezletilého. Ačkoliv se soud I. stupně v žádném případě se nedomnívá, že by matka péči o nezletilého nezajišťovala zcela řádně a naprosto bezchybně, je nutno vždy vzít v úvahu, zda takovýto významný krok v životě matky a změna celého jejího dosavadního života, je vždy zcela v souladu se zájmy a přáním nezletilého dítěte. Matka sama připouštěla, že otec, pokud měl syna ve své péči, tak byl syn spokojený, otec dokáže respektovat jako otce nezletilého, i když uváděla, že z jejího pohledu jí otec připadá nezodpovědný vůči synovi. Sice neuměla přesně vysvětlit, proč se domnívá, že je otec nezodpovědný, nicméně takovýto názor je zcela běžný, jelikož je pochopitelné, že rodiče mívají někdy odlišné postoje a názory k výchově dítěte, ale je nutné vždy hodnotit, zda tato odlišnost je ještě naprosto zcela v průměru. Bylo prokázáno, že otec péči o nezletilého je schopen zajistit, přičemž argument matky, o tom že ne vždy ji zajišťuje zcela sám, aniž by se spoléhal i na jiné osoby, nemůže před soudem I. stupně obstát, jelikož takto funguje téměř každá rodina, a to i v případech, že jde o rodiny, kde rodiče žijí stále společně. Pokud otec vyjíždí na pracovní cesty, činí takto v poslední době již mnohem méně a ani tento fakt není tak závažný, jak se matka domnívá, aby to bránilo možnosti toho, že by otec měl nezletilého ve své péči. Péče o nezletilého dle názoru soudu I. stupně i poté, co opakovaně bylo vše prošetřováno prostřednictvím kolizního opatrovníka, je naprosto v pořádku, nezletilý [REDAKCE] je u otce spokojený, rozumí si i s ostatními příbuznými a členy rodiny otce. Ve snaze rozptýlit pochybnosti matky, ale i protože nezletilý je ve věku, kdy je rozumově natolik vyspělý, aby se k celé záležitosti vyjádřil sám, byly opakovaně činěny pohovory s nezletilým a nezletilý vždy zastával zcela neměnný postoj a názor, že chce zůstat v České republice. Vzhledem k tomu, že si plně uvědomoval, že matka se nechce vrátit zpět do České republiky, nenabízí se žádné jiné řešení než to, aby nezletilý byl svěřen do péče otce. Za situace, kdy je skutečně nutné přihlídnout k názoru a přání nezletilého. V dané věci je zapotřebí také konstatovat, že nezletilý navíc si plně uvědomuje, o čem hovoří, jelikož si i přímo vyzkoušel opakovaně, jak se cítil, když žil, a to delší dobu, ve Španělsku a jak se cítí, kdy opět žije zpět v České republice, kde mimochodem pobýval od svého narození až do léta 2015 zcela nepřetržitě. Lze tedy konstatovat, že je to právě nezletilý, který má nejvíce osobních zkušeností s tím, že si vyzkoušel, jak se mu žije ve Španělsku a jak se mu žije v Česku. Nelze se tedy domnívat, že by nezletilý pouze a bez jakéhokoliv důkladného přemýšlení o celé situaci a o veškerých změnách vyslovil něco, co by si ve skutečnosti vůbec nepřál. Jakkoliv soud I. stupně může chápat matku, proč učinila takovouto výraznou změnu ve svém životě, musí ale, matka, respektovat, že rodič pokud učiní takovéto závažné životní rozhodnutí, už nečiní takovéto rozhodnutí pouze sám za sebe, ale činí rozhodnutí i za své nezletilé dítě. To,

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelně soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí soudem.

V Praze dne 2. listopadu 2017

JUDr. Hana Vraná, v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Petra Svobodová

Ing Petra Svobodová
